

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКСКУРСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ (на прикладі досвіду м. Біла Церква)

На сучасному етапі роль туризму як сектора світового господарства все більше зростає. За даними UNWTO, у 2017 р. до міжнародних подорожей було залучено 1 322 млн. осіб [4]. Переважна більшість туристів зазначають, що відвідують ту чи іншу країну для ознайомлення з культурною спадщиною та життям людей, які проживають у ній.

Світ розвивається з невпинною швидкістю, екскурсанти, у наш час, це обізнані люди, які висувають все більше вимог до екскурсійного сервісу. Через те, що число схожих між собою екскурсійних продуктів постійно зростає та збільшується поінформованість туристів, виникає необхідність у створенні нового конкурентоспроможного екскурсійного продукту. Саме це і дає поштовх для розвитку інновацій в екскурсійній діяльності на сучасному етапі.

Науковці поділяють усі інновації в проведенні екскурсій на два види:

- ті, в яких використовуються нові форми і методи, зокрема проведення індивідуальних екскурсій чи проведення інтерактивних екскурсій (наприклад, квест-екскурсії, костюмовані екскурсії та ін.);
- ті, де використовуються ІТ-технології, а саме: мультимедійні технології, віртуальні музеї, віртуальні екскурсії, в т.ч. 3D екскурсії, використання роботів-екскурсоводів, QR-кодів тощо) [1, с. 30].

Метою дослідження є аналіз використання інноваційних технологій в екскурсійній діяльності та виокремлення певних тенденцій.

Індивідуальні екскурсії. Головним завданням даного виду екскурсій – є ознайомлення екскурсанта з відомими архітектурними та природними пам'ятками, музеями, театрами, культовими закладами міста. Екскурсовод повинен стати товаришем для гостя, дати поради, які заклади, заходи, пам'ятки екскурсант зможе відвідати у вільний час.

У м. Біла Церква це можуть бути такі екскурсії: до стародавніх церков міста, до місцевого театру.

Інтерактивні екскурсії. Інтерактивні екскурсії дають змогу екскурсантам самим дослідити дестинацію, через активну взаємодію з екскурсоводом. Зокрема, відвідуючи Спасо-Преображенський кафедральний собор екскурсовод може дати туристам дослідницьке завдання: визначити, чому собор має назву Спасо-Преображенського; за підказками екскурсовода визначити дату його створення.

Квест-екскурсії – це один з нових видів інтерактивних екскурсій. За своєю сутністю – це екскурсії у вигляді командних ігор. Під час таких екскурсій екскурсанти вирішують різноманітні завдання на логіку, проводять пошук на місцевості, будують оптимальні маршрути з використанням карт. На думку автора, такий вид екскурсій можна запровадити у парку Олександрія в м. Біла Церква, розробити різні завдання та маршрути згідно вікових категорій відвідувачів.

Костюмовані екскурсії. Зазначений вид екскурсій надає відвідувачам можливість поринути у атмосферу минулих років та, навіть, епох. На жаль, костюмовані екскурсії поки що не знайшли широкого використання в Україні. Але ми вважаємо, що Біла Церква є досить атрактивним містом для проведення такого виду екскурсій. Наприклад, їх можна проводити у Зимовому палаці Браницьких або на території парку Олександрія. Екскурсанти матимуть змогу поринути в атмосферу XVIII-XIX століть.

Віртуальна екскурсія – це організована підбірка фото та відео зображень про видатні місця, іноді з текстовим або аудіо супроводом та засобами навігації [2]. Віртуальні екскурсії та 3D-тури створюють у глядача «ефект присутності» в тій дестинації, де вони, насправді, присутніми не були.

У цьому контексті Відділу культури та туризму Білоцерківської міської ради потрібно розробити такий 3D-тур, бажано орієнтований на певну вікову категорію цільової аудиторії.

QR-коди. Використання QR-кодів у різних сферах діяльності все більше і більше входить у повсякденне життя сучасних людей, екскурсійна сфера не є виключенням. За допомогою QR-коду з легкістю можна дізнатися історію того чи іншого туристичного об'єкту.

Цікавий досвід з використання інноваційних технологій набув Львів. Львівське міське управління туризму та один з національних операторів мобільного зв'язку створили інтерактивний екскурсійний маршрут: для того, щоб скористатися екскурсією, потрібно відсканувати QR-код мобільним телефоном. На спеціальному сайті буде доступна інформація про об'єкт та шлях до наступної локації [3].

Ми вважаємо, що у м. Біла Церква таблички з QR-кодом можна встановити біля найстаріших та найцікавіших пам'яток, серед яких Зимовий палац Браницьких, торгові ряди БРУМ, Костел святого Івана Хрестителя, об'єкти на території дендрологічного парку Олександрія (Ротонда, Руїни, Китайський місток та ін.).

Викладене вище дає підстави для висновку, що розвиток інновацій є актуальною темою сьогодення. У зв'язку з цим, доцільним є використання в м. Біла Церква таких форм інновацій екскурсійної діяльності як квест-екскурсії, костюмовані екскурсії та використання QR-кодів. Використання таких інновацій дозволить підвищити якість та зміцнити конкурентоспроможність екскурсійного продукту, а також забезпечить надходження прибутку у місцевий бюджет.

Список використаних джерел:

1. Верес К. О. Інноваційні технології в екскурсійному супроводі / К. О. Верес // Сборник научных трудов SWorld. – 2014. – Вып. 2, Т. 34. – С. 29-34.
2. Вільна енциклопедія Вікіпедія – 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org>.
3. Інформаційний портал Zaxid.net. – 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zaxid.net>.
4. Туристичний барометр: інформація Всесвітньої туристичної організації. – 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.unwto.org>.